

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Liturgika
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Liturgy
Kierunek studiów	Teologia kurs B
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki teologiczne
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Waldemar Pałęcki MSF, prof. KUL
---	---

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	7 - 8	1
ćwiczenia	30	7 - 8	1

Wymagania wstępne	Szczegółowa wiedza z zakresu liturgii na poziomie wykładów na 3 roku teologii; Umiejętność przygotowania wystąpienia ustnego dotyczącego liturgii Kościoła rzymskiego; Podstawowe wiadomości z zakresu liturgii i teologii Eucharystii Podstawowe wiadomości z zakresu interpretacji tekstu
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Wykład kursoryczny dla studentów 4 roku teologii B. Kontynuacja zagadnień z liturgiki szczegółowej omawianych na 3 roku teologii. Pogłębiona znajomość historii, teologii, praktyki pastoralnej sakramentów oraz sakramentaliów. Zapoznanie ze sposobami oddziaływania treści liturgii na życie religijne Zapoznanie ze sposobami przygotowania i interpretacji tekstów liturgicznych Zapoznanie ze słownikami i leksykonami liturgicznymi Zapoznanie z księgami liturgicznymi, ich strukturą i obrzędami
--

Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna terminologię nauk teologicznych i jej korzenie grecko-łacińskie, zwłaszcza w odniesieniu do liturgii	T_W08
W_02	ma uporządkowaną i pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu liturgii sakramentów i sakramentaliów	T_W12
W_03	ma gruntowną znajomość zasad interpretacji tekstu liturgicznego	T_W16
W_04	rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i liturgii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	T_W17
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy liturgicznej dotyczącej sakramentów i sakramentaliów	T_U01
U_02	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji światopoglądowej dotyczącej zagadnień teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	T_U06
U_03	potrafi twórczo włączyć się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła	T_U11
U_04	posiada umiejętność interpretowania podstawowych źródeł liturgicznych, z wykorzystaniem tekstów łacińskich	T_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	posiada krytyczną ocenę poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności	T_K01
K_02	uznaje znaczenie wiedzy teologicznej oraz formacji liturgicznej do rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z uwzględnieniem opinii ekspertów	T_K05
K_03	uznaje własną, indywidualną odpowiedzialność za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego w zakresie liturgii sakramentów i sakramentaliów	T_K07
K_04	uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa chrześcijańskiego i kulturowego regionu, kraju i Europy, jakim jest liturgia	T_K09

III. Opis przedmiotu/ treści programowe

Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej; sakramenty uzdrowienia; sakramenty służby we wspólnocie; dzieje i teologia Mszy św., kult Eucharystii; sakramentalia; liturgia pogrzebu chrześcijańskiego; liturgia wspólnot życia konsekrowanego; pobożność ludowa.

IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Zaliczenie pisemne	Sprawdzian pisemny
W_02	Wykład konwencjonalny	Zaliczenie pisemne	Sprawdzian pisemny
W_03	Wykład konwencjonalny	Zaliczenie pisemne	Sprawdzian pisemny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Raport z obserwacji
U_03	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Oceniony tekst pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_03	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

V. Kryteria oceny, wagi....

Warunkiem zaliczenia jest opanowanie materiału na podstawie literatury obowiązkowej i treści wykładów. Student jest oceniany na podstawie aktywności na zajęciach (30%) oraz kolokwium (70%).

Szczegółowe kryteria oceny:

ocena bardzo dobra - 90-100%

ocena dobra plus - 85-90%

ocena dobra - 75-85%

ocena dostateczna plus - 70-75%

ocena dostateczna - 60-70%

VI. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	20

VII. Literatura

Literatura podstawowa
Mszal rzymski dla diecezji polskich, Poznań 1986.
Wprowadzenie do drugiego wydania lekcjonarza mszalnego, Poznań 2011.
Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego, Poznań 2004;
D. Kwiatkowski, *Liturgika. Materiały do ćwiczeń dla studentów teologii*, Poznań 2003;
Msza święta, red. W. Świerżawski, Zawichost - Kraków - Sandomierz 2012.
Kunzler M., *Liturgia Kościoła*, Poznań 1999;
Nadolski B., *Liturgika*, t. 3 - 4. Poznań 1992;
Pałęcki W., *Pytanie o liturgię. Misterium liturgii w życiu Kościoła*, Lublin 2005;
Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego, J. Kudasiewicz (red.), Warszawa 1984
Sinka T., *Zarys Liturgiki*, Kraków 2003;

Literatura uzupełniająca

D. Brzeziński, "Liturgia" i "nie-liturgia": w poszukiwaniu kryteriów klasyfikacji, "Liturgia Sacra" 14(2008) n. 1, s. 69-82.

D. Brzeziński, W jaki sposób należy formułować wprowadzenia do liturgii Mszy Świętej, "Homo Dei" 277(2005) n. 4, s. 125-130.

S. Czerwik, Pojęcie liturgii według dokumentów reformy soborowej i nowego Katechizmu Kościoła Katolickiego, w: Misterium liturgii w Katechizmie Kościoła Katolickiego. Materiały sesji naukowej zorganizowanej w Poznaniu w dniach 13-14 IX 1994 przez Sekcję Wykładowców Liturgiki przy Komisji Episkopatu Polski ds Nauki Katolickiej. Red. Kopeć Jerzy Józef, Wydawnictwo Św. Krzyża, Opole 1995, s. 15-33.

I. Cieślik, Nie ma świeckich w liturgii, "Znak" 546(2000) n. 11, s. 49-57.

M. Zachara, Znak i słowo w liturgii, "Znak" 546(2000) n. 11, s. 34-48

Głowa W., *Eucharystia. Msza święta i kult tajemnicy eucharystycznej poza Mszą świętą*, Rzeszów 2005;
Liturgika ogólna, F. Blachnicki (red.), Lublin 1973;

Lustiger J. M., *Die Heilige Messe*, Freiburg 1998;

Muller G. L., *Msza Święta. Źródło chrześcijańskiego życia*, Lublin 2007;

Mysterium Christi, 3. Msza święta, W. Świerzawski (red.), Zwichost-Kraków-Sandomierz 2012;

Mysterium Christi, 4. Sakramenty i sakramentalia, W. Świerzawski (red.), Zwichost-Kraków- Sandomierz 2013;

Sakrament chrztu. Liturgia. Teologia. Pismo św., A. Skowronek (red.), Katowice 1973;

Mszał księggą życia chrześcijańskiego, red. B. Nadolski, Poznań 1986;

W. Głowa, *Ćwiczenia z liturgiki*, „Roczniki Teologiczne” 46(1999), z. 8, s. 165-179;

A. Żądło, *Fenomen Konstytucji o liturgii świętej*, „Sacrosanctum Concilium”. *Zagadnienia wybrane*, „Liturgia Sacra” 16(2010), nr 2, s. 391-400;

Liturgia w podstawowych formach wyrazu, red. A. Żądło, Katowice 2011.